

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.V.30.053/2024/3.

Felperes: felperes

(felperes címe)

Felperes jogi képviselője: Vermes Ügyvédi Iroda

(cím1;

eljáró ügyvéd: dr. Vermes Attila)

Alperes: alperes „f.a.”

(alperes címe)

Alperes jogi képviselője: Endrédi Ügyvédi Iroda

(cím2;

eljáró ügyvéd: dr. Endrédi Attila)

A per tárgya: munkaviszonnyal kapcsolatos igény

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék, 72.M.70.090/2021/41.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 48.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, azzal a pontosítással, hogy az alperes fizessen meg a „NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” megnevezésű 10032000-01070044-09060018 számú költségvetési számlára 4.300 (négyezer-háromszáz) forint elsőfokú illetéket.

Az ítéltábla megállapítja, hogy felperes 100%-ban pernyertes, a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját 100 %-ban az alperes viseli.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a „NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” megnevezésű 10032000-01070044-09060018 számú költségvetési számlára 12.268 (tizenkettőezer-kettőszázhatvannyolc) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy az államnak járó elsőfokú eljárási és fellebbezési illetéket az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül kell megfizetni.

Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot, valamint az alperes adószámát is.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak.

Az alperes jogelődjének 4/1988. számú vezérigazgatói rendelkezése szerint az alperes jogelődje 1988. január 1-jétől kezdődően azoknak a törzsgárdatagoknak, akik a vállalatnál 25 éve folyamatosan dolgoztak és ezalatt példamutató magatartást tanúsítottak, lelkiismeretes munkát végeztek, törzsgárda biztosítási kötvényt adományozhat. E jogosultságának feltételeit a törzsgárda szabályzat tartalmazta.

[2] Az alperes Kollektív Keretszerződése (a továbbiakban: KKSz) az 1992. február 29-i módosítást követően a törzsgárdatagokat megillető nyugdíjkiegészítés feltételeit a 10.3.5. pontban rögzítette.

[3] Az alperesnél 1993. július 16-án kollektív szerződés megkötésére került sor. A alperes1 Társaságcsoport Kollektív Szerződése (a továbbiakban: kollektív szerződés) a 4. pontban szociális és egyéb juttatások, támogatások című részében tartalmazza a törzsgárdára, illetve a törzsgárdatagok anyagi elismerésére vonatkozó rendelkezéseket.

[4] A kollektív szerződés 4.12.2. pontja rögzíti, hogy a korábban hatályban volt törzsgárda szabályzatok alapján elfogadott törzsgárda időt továbbra is el kell ismerni. A kollektív szerződés 4.12.12. pontja szerint a alperes1 Törzsgárda Biztosítási Kötvény után fizetendő összeg minden évben a béregyeztető tárgyalásokon elfogadott bérfejlesztés átlagos mértékével és hatályával emelkedik. A alperes1 Törzsgárda Biztosítási Kötvényre jogot szerzett, illetve azzal rendelkező munkavállalók kollektív szerződés-ben rögzített kedvezményekre való jogosultsága csak abban az esetben marad meg, ha a nyugdíjazásig munkaviszonyuk a jelen kollektív szerződés hatálya alá tartozó társasággal folyamatosan fennmarad, törzsgárdatagok és a munkaviszonyuk a nyugdíjazás miatt megszűnik.

[5] A kollektív szerződés 4.12.12. pontjához kapcsolódóan a 2019. február 13-án kötött megállapodás 5.2.1. pontja szerint a Törzsgárda Biztosítási Kötvénnyel rendelkező nyugdíjasok járadékának bruttó összege 2019. január 1-jétől 20.100 forint/hó/fő, míg a 2020. február 14-i megállapodás 4.2. pontja alapján 2020. július 1-jétől 21.300 forint/hó/fő.

[6] Az alperes a kollektív szerződés-t és annak minden módosítását, kiegészítését, mellékletét, függelékét a 2020. augusztus 14-én kelt, az alperesnél működő alperes1 szakszervezet és a alperes1 szakszervezet1 Szakszervezetek felé tett nyilatkozatával a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 280. § (1) bekezdésére és a kollektív szerződés 5.3. pontjára való hivatkozással hathónapos felmondási idővel – 2021. február 14-ére – felmondta. A alperes1 szakszervezet jelen per alperesével szemben peres eljárásban a kollektív szerződés felmondás érvénytelenségének megállapítását kérte. A Győri Ítéltábla Mf.V.30.031/2024/9. számú jogerős határozatában a alperes1 Társaságcsoport Kollektív Szerződés elnevezésű kollektív szerződés felmondásának érvénytelenségét megállapította.

[7] A felperes 1975. december 2-ától állt munkaviszonyban az alperessel, amely munkaviszony a felperes nyugdíjazására tekintettel 2015. június 18-án szűnt meg, a felperes 2015. június 19. óta nyugdíjas. A felperes részére 2001. május 25-én alperes1 Törzsgárda Biztosítási Kötvény került kibocsátásra 2001. június 15-i kezdő időpont feltüntetésével.

[8] Az alperes 2015. július 1-jétől kezdődően a „alperes1 Törzsgárda Biztosítási Kötvény”-re tekintettel havi járadékot fizetett a felperesnek. Az alperes 2019. decemberétől a járadék fizetését késedelemmel teljesítette, majd 2020. március, április, május, valamint szeptember, október, november, december hónapokra, továbbá 2021-től kezdődően folyamatosan nem fizetett járadékot a felperesnek.

[9] A felperes keresettel élt az alperessel szemben 443.700 forint lejárt törzsgárda járadék, valamint az ezen összeg után 2021. augusztus 1-jétől járó törvényes mértékű késedelmi kamat és 2022. március 1-jétől kezdődően havonta 21.300 forint törzsgárda járadék megfizetése iránt. A felperes kereseti kérelmét az alperes által kiadott Törzsgárda Biztosítási Kötvényre, a kollektív szerződés rendelkezéseire és az alperes 4/1988. számú vezérigazgatói rendelkezésére alapította. Érvelése szerint az alperes vele nem közölt olyan nyilatkozatot, amellyel a kötvényét bármilyen módon megszüntetné. Kifejtette, hogy a 4/1988. számú vezérigazgatói rendelkezést az alperes nem helyezte hatályon kívül és az az Mt. 15. §-a szerinti munkáltatói egyoldalú nyilatkozat, illetve az Mt. 16. §-a szerinti egyoldalú munkáltatói kötelezettségvállalás. Ezen túlmenően hivatkozott az Mt. 17. § (2) bekezdésére

is, figyelemmel arra, hogy a törzsgárdajáradék kifizetésének az alperesnél kialakult gyakorlata volt. A felperes kérte továbbá az alperes perköltségben történő marasztalását az ügyvédi munkadíj tekintetében.

[10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltség fizetésére kötelezését kérte az ügyvédi munkadíj tekintetében. Álláspontja szerint a törzsgárda juttatás a kollektív szerződés elfogadásával a kollektív szerződés-en alapult, amely felmondás folytán 2021. február 14-én megszűnt. Ezen túlmenően hivatkozott a követelés elévülésére. A 4/1988. számú vezérigazgatói rendelkezésen törzsgárdajáradék fizetési kötelezettség nem alapulhat, továbbá a Törzsgárda Biztosítási Kötvény jogi értelemben nem minősül értékpapírnak, hanem az egy erkölcsi elismerés kifejezéséül szolgált. A Törzsgárda Biztosítási Kötvényben foglaltakra figyelemmel állította, hogy a kollektív szerződés felmondásával a törzsgárda intézmény megszűnt és a kötvény is érvényét veszítette.

[11] Az elsőfokú bíróság 72.M.70.090/2021/41. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a törvényes lefonásokkal terhelten 443.700 forint járadékot és ennek 2021. augusztus 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, továbbá 2022. március 1. napjától kezdődően havonta, minden hónap tizenötödik napjáig a törvényes levonásokkal terhelten 21.300 forint járadékot. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 93.000 forint perköltséget, valamint az állam javára – az állami adóhatóság általi külön felhívásra – 7.300 forint illetéket.

[12] Az elsőfokú bíróság a keresetről a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről és törvénymódosításokról szóló 2012. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Mth.) 2. § (1) bekezdése alkalmazásával az Mt. 15-17. §-a, valamint az Mt. 24. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak alapján határozott.

[13] Az elsőfokú ítéletben foglaltak szerint a felperes a Törzsgárda Biztosítási Kötvényt, mint kedvezményezett, névre szólóan kapta, amely azt tartalmazza, hogy a felperes a nyugdíjazást követő első hónaptól kezdődően havi járadékra jogosult, mely minden hónap tizedik napjáig kerül részére teljesítésre. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a „kötvénynek” nevezett iratban egyoldalúan vállalta azt a kötelezettséget, hogy a felperes részére járadékot fizet. Ennek megfelelően a Törzsgárda Biztosítási Kötvény és az az alapján történő járadékfizetés az Mt. 16. § (1) bekezdése szerinti, az alperes, mint munkáltató által a felperes, mint munkavállaló felé tett egyoldalú kötelezettségvállalásnak tekinthető. Az alperes a kötvényben foglaltak szerinti járadék megfizetésére vállalt kötelezettséget, a járadék pedig a kollektív szerződés 4.12.11. pontja alapján nyugdíjkiegészítésnek minősül.

[14] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az Mt. 16. § (2) bekezdése alapján lehetőség van arra, hogy a kötelezettséget vállaló egyoldalúan módosítsa vagy azonnali hatállyal felmondja a kötelezettségvállalást. Az alperes nem tett a felperes felé olyan jognyilatkozatot, amellyel a kötvényen alapuló járadékfizetési kötelezettségét megszüntette volna, a kollektív szerződés alperes általi felmondása pedig önmagában nem szüntette meg ezen járadékfizetési kötelezettséget, mivel az nem önmagában a kollektív szerződés-en, hanem a felperesnek átadott, egyedileg neki szóló Törzsgárda Biztosítási Kötvényen is alapult. Amennyiben a kollektív szerződés alperes általi felmondása önmagában alkalmas lenne a járadékfizetési

kötelezettség megszüntetésére, a kollektív szerződés alperes által hivatkozott felmondása azt azért nem szüntetné meg, mert az Mt. 15. § (4) bekezdése alapján a felmondó nyilatkozatot a felperessel közölnie kellett volna az Mt. 24. § (1)-(2) bekezdésének megfelelően. Mivel ez nem történt meg, illetve ilyen közlés megtörténte az alperes nem is hivatkozott, a kollektív szerződés alperes általi felmondása a felperessel nem került joghatályosan közlésre és ezért az a felperes Törzsgárda Biztosítási Kötvénye tekintetében nem hatályosult, így az alperes felperes felé a kötvényen alapulóan fennálló fizetési kötelezettségét nem szüntette meg. Az alperesi hivatkozással szemben nem minősül az Mt. 24. § (1) bekezdése szerinti közlésnek az, hogy a felperes a hírekből, internetes oldalakról tudomást szerez a kollektív szerződés felmondásáról.

[15] A fentiekén túlmenően az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az alperes általános vezérigazgató-helyettese által a munkavállalóknak küldött 2021. március 9-én és 2021. szeptember 7-én kelt levelekből az következik, hogy az alperes sem tekintette a kollektív szerződés általa hivatkozott felmondását olyan körülménynek, amely a jelen perbeli járadékfizetési kötelezettségét megszüntette volna. A kollektív szerződés 4.12. és 15. pontjának értelmezésével arra vont következtetést, hogy a munkavállaló nyugdíjazásával a törzsgárdatagság megszűnik, azonban a törzsgárdatagságon alapuló törzsgárda kötvény és járadék nem. Az elsőfokú bíróság a kollektív szerződés 4.12.17.3. pontja alapján megállapította, hogy az alperesnek írásban kellett volna a felperest értesíteni arról, hogy a törzsgárda kötvénye megszűnt.

[16] Az elsőfok bíróság megállapította, hogy a felperes járadékra való jogosultsága a kötvényen alapult, amelyet a felperes a kollektív szerződés és nem a 4/1988. számú vezérigazgatói utasítás alapján kapott meg.

[17] Az elsőfokú bíróság az alperes elévülési kifogását is alaptalannak ítélte az Mt. 286. § (1) bekezdése alapján. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy a felperes igénye 2020. év márciusától keletkezett, ezért a hároméves elévülési időn belül került a perben érvényesítésre, annak pedig nincs jelentősége, hogy az igény mikor meghozott jogszabályon alapul, mert az elévülés szempontjából az igény keletkezésének az időpontja a releváns.

[18] Az elsőfokú ítéletben foglaltak szerint az alperes felperessel szembeni járadéktartozása 2020. március, április és május hónapokra 3 x 20.100 forint, 2020. szeptember – 2021. február hónapokra pedig havi 21.300 forint. Az elsőfokú bíróság az alperes kamatfizetési kötelezettségéről az Mt. 31. §-a szerint alkalmazandó a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. § (1) bekezdése alapján határozott.

[19] A Székesfehérvári Törvényszék a 2022. május 6-án meghozott 72.M.70.090/2021/49. számú kiegészítő ítéletével a 41. sorszámú ítéletet azzal egészítette ki, hogy az ítéletnek a járadékfizetésre vonatkozó rendelkezései fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatók.

[20] Az alperes a törvényes határidőn belül előterjesztett fellebbezésben kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára. A másodlagos fellebbezési kérelmében

az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Ezen túlmenően az alperes kérte a felperes első- és másodfokú perköltségben történő marasztalását is.

[21] Az elsődleges fellebbezési kérelem tekintetében az alperes hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárás során jogsértő módon elmaradt a tényállás teljeskörű felderítése és a releváns tények tisztázása. Álláspontja szerint a felperes az utolsó tárgyaláson kereseti kérelmét új jogi alapokra helyezte, ennek ellenére az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés teljeskörű mellőzésével helyt adott a keresetnek. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 192. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak ellenére az elsőfokú bíróság nem biztosított megfelelő határidőt arra, hogy a keresetváltoztatással kapcsolatos perfelvételi nyilatkozatát teljeskörűen megtegye. Az elsőfokú ítélet meghozatala sértette a Pp. 6. §-a szerinti közrehatási tevékenységre vonatkozó alapelvet is, illetve a Pp. 183. § (5) és (6) bekezdését. Ezen túlmenően az elsőfokú ítélet olyan jogi okfejtést is tartalmaz, amelyre a felperes sem tett semmilyen előadást. E körben hivatkozott az Mth., valamint az Mt. 24. § rendelkezéseire. Hangsúlyozta, hogy az eljárásban a Pp. 2. § (2) bekezdése alapján a jogcímhez kötöttség érvényesül, ezért a bíróság egyoldalúan nem egészítheti ki a felek jogcímre vonatkozó előadását. Az alperes a fellebbezésének tartalma tekintetében hivatkozott a Pp. 373. § (4) bekezdésének rendelkezésére, amely szerint, ha az elsőfokú bíróság a felekkel előzetesen nem közölte az ítéletben hivatalból figyelembe vett tényt vagy a felektől eltérő jogszabályértelmezését, akkor a fél a fellebbezésben ezzel összefüggő ellenkérelem-változtatással élhet. Az alperes kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet nem tartalmaz megállapítást a törzsgárda kötvény értékpapír mivolta tekintetében, és megjegyezte, az elsőfokú ítéletben szereplő minősítés („kötelezvény”) nem jogi kategória.

[22] A másodlagos fellebbezési kérelem indokolása szerint az elsőfokú ítélet sérti az Mt. 16. § (1) bekezdésében foglaltakat. Az egyoldalú kötelezettségvállalás feltétele egy a munkáltató által a munkavállaló felé tett beazonosítható kötelezettség teljesítésének a vállalása. A perbeli esetben ilyen vállalás sem a kötvényben, sem más módon nem történt a felperes felé. Álláspontja szerint a alperes1 Biztosítási Kötvény szövege alapján megállapítható, hogy abban sehol nem szerepel olyan kikötés, miszerint a felperes részére bármilyen kifizetést teljesítene. A kötvényben egyrészt az került rögzítésre, hogy a járadék folyósítását az bank Igazgatóságának települési Fiókja teljesíti, amely alapján kifizetésre kötelezni nem lehet. A tényállás szerint a korábbiakban a kollektív szerződés alapján fizetett a felperesnek közvetlenül, azaz a kötvényben szereplő fizetési mód soha nem is volt érvényben, nem került alkalmazásra a felek között, hiszen az bank1 és az alperes megállapodása évtizedekkel korábban, a felperes nyugdíjazása előtt megszűnt. Álláspontja szerint a kötvény joghatás kiváltására alkalmatlan, nem tartalmaz konkrét kötelezettséget, így nem határozza meg a járadék havi mértékét. Ebből következően nincs jogi alapja azon elsőfokú ítéleti megállapításnak, miszerint a felperes Törzsgárda Biztosítási Kötvényen alapuló járadékfizetési kötelezettsége 443.700 forint, valamint, hogy az alperest a jövőre nézve is járadékfizetési kötelezettség terheli a kötvény alapján. Ezen túlmenően a kötvény szövege sem utal semmiféle egyoldalú kötelezettségvállalásra, mert a felperes járadékra való jogosultságát az bank Igazgatósága és a alperes2 megállapodásában foglaltak alapján állapítja meg, mely megállapodás megszűnt, így a kötvény szövege szerint megszűnt a felperes járadékra való jogosultságának a jogalapja is. A kötvény rögzíti azt is, hogy a kötvény érvényét veszti a törzsgárdtagság megszűnésével. Az alperes törzsgárda szabályzatának szabályait a kollektív szerződés tartalmazta, a törzsgárda tagság csak addig állhatott fenn, amíg ez az intézmény fennállt a kollektív szerződés hatályos szabályai szerint.

Összefoglalóan hangsúlyozta, hogy a kollektív szerződés szabályainak hiányában a kötvény csak egy üres okirat, valódi kötelezettségvállalás nélkül.

[23] Fentieken túlmenően jogszabálysértő az Mt. 16. §-ának alkalmazása azért is, mert a felek közötti munkaviszony 2015. június 19-étől nem állt fenn és ezért értelmezhetetlen az Mt. 16. §-ának, illetve az Mt. bármely szabályának alkalmazása olyan felek vonatkozásában, akik között nem áll fenn munkaviszony. E körben hivatkozott az Mt. 2. § (1) bekezdésére, amely szerint a törvény hatálya a munkáltatóra és a munkavállalóra terjed ki, ugyanakkor a felperes által követelt havi járadék nem munkaviszony keretében került kifizetésre. Ugyanezen okból nem alkalmazható az Mt. 17. §-a sem a kereseti kérelem jogalapja körében. Hangsúlyozta, hogy a törzsgárdajuttatás nem az Mt. szabályain, hanem a kollektív szerződésen alapult, így annak megszűnésével nem maradt olyan munkaviszonyra vonatkozó szabály, amely alapján fizetési kötelezettsége lenne a felperes irányába.

[24] Az alperes álláspontja szerint az általa teljesített kifizetéseket az általános polgári jogi szabályok megfelelő alkalmazásával kell minősíteni és azt az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 579. § (1) bekezdése, illetve 591. §-a szerinti, valamint a Ptk. 6:496. § (5) bekezdése szerinti ingyenes életjáradéki szerződésnek kell minősíteni. Mivel a Ptk. 6:496. § (5) bekezdése szerint lehetőség van ingyenes tartás esetén a tartási kötelezettség teljesítésének a megtagadására, jogellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, miszerint felmondó nyilatkozatot kellett volna közölnie a felperessel. Ennek megfelelően 2021. február 14-éig a kollektív szerződés nem mint kollektív szerződés volt irányadó, hiszen az Mt. 279. § (3) bekezdése alapján a kollektív szerződés hatálya csak a munkavállalókra terjed ki. A kollektív szerződés a perbeli esetben a Ptk. szabályai szerint minősíthető, ezen jogi álláspontjának kifejtésére azonban az elsőfokú eljárásban nem kapott lehetőséget. Amennyiben azonban a munkaviszony megszűnését követően keletkezett új igények vonatkozásában is a munkajogi szabályokat kell alkalmazni, az ítéletben alapként elfogadott kötvény kötelezettségvállalásnak abban az esetben sem minősülhet, arra az Mt. 16. §-ának rendelkezései nem alkalmazhatóak. E körben megismételte, hogy a kötvény nem tartalmaz konkrét fizetési kötelezettséget, nem határozza meg a fizetendő összeget, nem tartalmaz egyoldalú munkáltatói kötelezettségvállalást, hiszen a járadékfizetés alapjául az bank1 és az alperes megállapodását jelöli meg, illetve a kötvényben foglaltak szerint a járadék folyósítását az bank1 teljesíti. A kötvényben foglalt jognyilatkozatból a kollektív szerződés nélkül az Mt. 15. § (1) bekezdése értelmében jogok és kötelezettségek nem származhatnak. Tévesen hivatkozott továbbá az elsőfokú bíróság az Mt. 17. §-ának rendelkezésére is, hiszen a törzsgárdatagság és az ezen alapuló juttatás nem egyoldalú munkáltatói szabályzaton és nem egyoldalúan kialakított gyakorlaton alapult.

[25] Az alperes a teljes követelés vitatásának indoka körében előadta, hogy a felperes irányába 177.450 forint tartozást tart nyilván, mint a kollektív szerződés-en alapuló juttatást. Álláspontja szerint ugyanakkor a felek között a jogcím vonatkozásában vita van és a felperes által megjelölt, illetve az elsőfokú ítéletben is rögzített jogcímekeket semmilyen mértékben nem ismeri el és ezért a Pp. szerinti jogcímhez kötöttségből következően a teljes kereset elutasítását kéri.

[26] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte az ügyvédi munkadíj és a készkiadás tekintetében. A részítélettel elbírált kereseti kérelem körében hivatkozott arra,

hogy a 4/1988. számú alperesi vezérigazgatói rendelet vezette be az arra érdemes nyugdíjasnak fizetendő havi juttatást, amelynek részletszabályait 1993-ban a kollektív szerződés-be foglalták, amely kollektív szerződésként az Mt. 13. §-a értelmében munkaviszonyra vonatkozó szabály. Azáltal, hogy a kollektív szerződésben a munkáltatóval korábban munkaviszonyban állt, később nyugdíjassá vált személyekre vonatkozó szabályokat is rögzítettek, a kollektív szerződés személyi hatálya alá a munkáltató nyugdíjasait is bevonták. Az alperes valótlanul és iratellenesen állítja, hogy a törzsgárda juttatás a kollektív szerződés-en alapult, mert annak alapja vezérigazgatói rendelkezés. Hivatkozása szerint a juttatás havi összege alapul a kollektív szerződés-en. Az alperes, illetve jogelődje a havi juttatást „járadék”-nak nevezte el és annak folyósítását olyan formában vállalta, hogy azt az bank Igazgatóság települési Fiókja teljesíti, az pedig irreleváns, hogy a későbbiekben ezt közvetlenül fizette meg az alperes az arra jogosultaknak. Álláspontja szerint ez az alperesi vállalkozás volt az egyoldalú kötelezettségvállalás.

[27] Azon alperesi érveléssel szemben, miszerint a felek közötti munkaviszony megszűnése okán a jogvita elbírálására sem az Mt., sem a kollektív szerződés rendelkezéseit nem lehet alkalmazni, jogirodalmi álláspontra hivatkozott, amely rögzíti, hogy a törvény hatálya alá tartozó munkavállalói kör is differenciált, és munkavállalói csoportnak tekinthetők a nyugdíjas munkavállalók.

[28] A fellebbezési ellenkérelemben foglaltak szerint nincs relevanciája annak, hogy az bank1 és az alperes megállapodás megszűnt mielőtt a felperes nyugdíjas lett, illetve annak, hogy az alperesnek milyen a pénzügyi helyzete.

[29] A fellebbezési ellenkérelem szerint a jogvita tárgya az, hogy az alperes a 4/1988. számú vezérigazgatói rendelet, a kollektív szerződés és a alperes1 Törzsgárda Biztosítási Kötvény tartalma alapján köteles-e őt „juttatás”-ban részesíteni. Az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelő részletességgel felderítette és abból megalapozott jogi következtetéseket vont le, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[30] A másodfokú bíróság Vf.V.30.006/2023/9. számú jogerős részítéletével a felperes kereseti kérelmét 2021. február 14-ig, a kollektív szerződés felmondásáig terjedő időszakra vonatkozóan elbírálta, az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. A másodfokú bíróság a kereseti kérelemmel 2021. február 15-től érvényesíteni kívánt igény tekintetében a fellebbezési eljárást a Székesfehérvári Törvényszék előtt 71.M.70.015/2023. szám alatt folyamatban levő eljárás jogerős befejezéséig Vf.V.30.006/2023/9. számú jogerős végzésével felfüggesztette, majd az Vf.V.30.006/2023/36. számú végzésével a fellebbezési eljárás felfüggesztését megszüntette és az eljárás folytatását rendelte el, mivel a felfüggesztés alapjául szolgáló peres eljárás a Győri Ítéltábla Vf.V.30.031/2024/9. számú határozatával jogerősen befejeződött.

[31] A fellebbezési eljárásban az alperes a fellebbezését nem vonta vissza, a felperes a fellebbezési ellenkérelmét fenntartotta.

[32] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[33] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (2) bekezdése alapján a fellebbezést tárgyaláson bírálta el és megállapította, hogy a Pp. 379. §-ában és 380. §-ában írt kötelező hatályon kívül helyezési ok nem merült fel. Az elsőfokú bíróság a felek bizonyítási indítványai alapján a bizonyítási eljárást lefolytatta, a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint a bizonyítékok okszerű értékelésével a tényállást helyesen állapította meg.

[34] A másodfokú bíróság az alperes elsődleges fellebbezési kérelmét megvizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 6. §-ában, 192. § (1) bekezdésében, a 183. § (3) és (5) bekezdésében írtakat, nem merült fel a Pp. 381. § alapján az elsőfokú eljárás megismétlésének szükségessége.

[35] A másodfokú bíróság érdemben vizsgálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a kereseti kérelemben érvényesített járadék és kamatai megfizetésének helyt adó rendelkezése érdemben helyes, azonban az elsőfokú ítélet indokolását a másodfokú bíróság – az Vf.30.006/2023/9. számú jogerős részítéletben kifejtett jogi indokollással egyezően – az alábbiak szerint változtatja meg.

[36] Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tények alapján az Mt. 15. § és 16. §-ának jogszabálysértő alkalmazásával helytelenül vont következtetést arra, hogy a felperes a törzsgárdajáradékban az alperes által 2001. május 25-én kibocsátott Törzsgárda Biztosítási Kötvény alapján részesült. A Törzsgárda Biztosítási Kötvényben foglalt nyilatkozat szerint a felperes, mint kedvezményezett az Országos Takarékpénztár területi Igazgatósága és a alperes2 megállapodásában foglaltak alapján jogosult járadékra a nyugdíjazását követően. A kötvényben feltüntetett megállapodás már a felperes 2015. június 19-i nyugdíjazását megelőzően megszűnt, így a Törzsgárda Biztosítási Kötvény alapján a felperes járadékban nem részesült.

[37] Az alperes a Törzsgárda Biztosítási Kötvényben megjelölt megállapodás megszűnésétől függetlenül a felperes nyugdíjazását követően, 2019. júliusától kezdődően a járadék folyósítását a kollektív szerződés-nek Törzsgárda Biztosítási Kötvénnyel rendelkező nyugdíjas munkavállalók jogosultságára vonatkozó 4.12.12. pontban foglalt rendelkezése alapján a felperes a kollektív szerződés 4.12.12. pontjában törzsgárdatagsága és a neki adományozott Törzsgárda Biztosítási Kötvény alapján minden évben a béregyeztető tárgyalásokon elfogadott bérfejlesztés átlagos mértékével és hatályával emelkedő összegre, járadékra jogosult.

[38] Az alperes a felperes törzsgárdatagságát, illetve a kötvény alapján járó jogosultságát elismerve a felperes részére 2019. márciusáig a kollektív szerződés 4.12.12. pontja alapján megkötött megállapodásoknak megfelelő összegben a felperesnek, mint Törzsgárda Biztosítási Kötvénnyel rendelkező nyugdíjasnak a járadékot megfizette. Az alperes ezen járadékfizetési kötelezettségét 2019. évben azonban nem a kollektív szerződésben, illetve az arra tekintettel kötött megállapodásokban foglaltak szerint teljesítette, a járadékot 2020. március, április, május, szeptember, október, november, december hónapokra, valamint 2021. január 1-től február 14-ig terjedő időre nem fizette meg.

[39] Az alperes felperes felé fennálló tartozása a kollektív szerződés 4.12.12. pontján alapul, a 2019. február 13-án és 2020. február 14-én kelt megállapodás szerinti havi

járadékösszeg figyelembevételével a keresetben érvényesített lejárt járadék összege 443.700 forint volt. A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy az alperes nyilatkozata szerint a kollektív szerződés alapján a felperes irányába maga is 177.450 forint tartozást tartott nyilván a 2021. február 14-éig tartó időszakra, és az alperes a felperesi követelést ezen időszak vonatkozásában az összepszerűség tekintetében nem vitatta.

[40] A kollektív szerződés 4.12.12. pontjához kapcsolódóan a 2019. február 13-án kötött megállapodás 5.2.1. pontja szerint a Törzsgárda Biztosítási Kötvénnyel rendelkező nyugdíjasok járadékának bruttó összege 2019. január 1-jétől 20.100 forint/hó/fő, míg a 2020. február 14-i megállapodás 4.2. pontja alapján 2020. július 1-jétől 21.300 forint/hó/fő. Az alperes ezt a megállapodást és ennek összepszerűségét nem vitatta. A kollektív szerződés fenti pontjai értelmében a felperest megillető járadék összege 2020. július 1-jétől 21.300 forint, mivel ez az összeg a 2020. február 14-ei megállapodás óta változatlan.

[41] A fent részletezettek szerint a felperes járadékigényének jogalapja a kollektív szerződés, amely kollektív szerződésként az Mt. 13. §-a értelmében munkaviszonyra vonatkozó szabálynak minősül. A másodfokú bíróság nem osztotta az alperes azon álláspontját, miszerint a kollektív szerződés nem alkalmazható a kereset elbírálására, mert a felperes a nyugdíjazásától kezdődően nem áll munkaviszonyban az alperessel. A felperes a Törzsgárda Biztosítási Kötvény szerinti járadékokra a kollektív szerződésben rögzített feltételek teljesítésével szerzett jogot és azt, mint a munkaviszonyból származó igényt, az alperessel szemben – a közöttük fennállt munkaviszony megszűnésétől függetlenül – érvényesítheti munkaügyi perben.

[42] A fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal szemben a felperes által érvényesített járadékigény tekintetében az alperes jogelődjének a 4/1988. számú vezérigazgatói rendelkezése jogi relevanciával nem bír. Amennyiben ezen vezérigazgatói rendelkezés vezette is be a törzsgárda intézményt az alperesnél, a kollektív szerződés megkötését követően a Törzsgárda Biztosítási Kötvénnyel rendelkezők juttatását – a felperes által érvényesített járadékot is – a juttatás feltételeinek és összepszerűségének meghatározásával – kollektív szerződés alapján járó juttatásnak minősül, és ennek megfelelően a felperes járadékigényének jogalapja a kollektív szerződés és nem az Mt. 16. §-a szerinti egyoldalú kötelezettségvállalás. A Győri Ítéltábla V.Mf.30.031/2024/9. számú jogerős határozatában foglaltakra tekintettel a felperest 2021. február 15-étől változatlanul megilleti a kollektív szerződés fentiekben idézett pontjai alapján a kereseti kérelmében érvényesített járadék.

[43] A fent részletezettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint – eltérő indokolással – helybenhagyta.

[44] A másodfokú bíróság a perköltség tekintetében annak alapulvételével határozott, hogy a részítélettel a keresettel érvényesített igény 40%-áról határozott, ezért az ítéletben a keresettel érvényesített igény 60%-áról rendelkezett. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (5) bekezdésének alkalmazásával a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az alperest 4.300 forint elsőfokú illeték megfizetésére kötelezte.

[45] Az ítélettel elbírált körben a fellebbezési eljárásban pervesztes alperest a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (3) bekezdésének alkalmazásával kötelezte a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának 100%-os viselésére.

[46] Az ítélettel elbírált körben a másodfokú eljárásban a Pp. 21. § (3) bekezdés a) pontja szerinti pertárgyérték alapulvételével az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § és 46. § (1) bekezdése alapján 12.268 forint feljegyzett fellebbezési illeték merült fel, amelynek megfizetésére a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte az állam javára. Az eljárási illeték alperes általi megfizetésére vonatkozó tájékoztatás a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésén alapul. Tekintve, hogy a 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések 2023. január 1-től hatályosak, az elsőfokú ítéletnek az illetékfizetésre vonatkozó tájékoztatását a másodfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint pontosította.

[47] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nincs helye fellebbezésnek.

Győr, 2025. január 7.

Dr.Bartus Erika s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mózsa Gábor s.k.
előadó bíró

Dr.Lezsák József s.k.
bíró